

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 33/26
Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 8 stycznia 2026 r.

Uzupełnienie oceny spełnienia zasady DNSH (nie czyni poważnych szkód) na poziomie projektu programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 w związku z wprowadzeniem nowych czterech Priorytetów przyczyniających się do budowy bezpieczeństwa i gotowości cywilnej.

Spis treści

Priorytet 12. Fundusze europejskie dla nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania	4
1. Cel szczegółowy 1(vii)) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania.....	4
1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP1(vii)	4
1.2 Ocena merytoryczna typów działań w ramach CP1(vii)	5
1.3 Środki łagodzące lub warunki dla inwestycji, które ograniczyłyby potencjalny negatywny wpływ danego rodzaju działania/projektu na cele środowiskowe (w ramach CP1(vii))	7
Priorytet 13. Fundusze europejskie dla dostępu do wody.....	8
1. Cel szczegółowy 2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej	8
1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP2(v).....	8
1.2 Ocena merytoryczna typów działań w ramach w ramach CP2(v)	12
1.3 Środki łagodzące lub warunki dla inwestycji, które ograniczyłyby potencjalny negatywny wpływ danego rodzaju działania/projektu na cele środowiskowe (w ramach CP2(v))	16
Priorytet 14. Fundusze europejskie dla infrastruktury podwójnego zastosowania i bezpieczeństwa	18
1. Cel szczegółowy 3(iii) rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej	18
1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP3(iii)	18
1.2 Ocena merytoryczna typów działań w ramach 3(iii)	25
1.3 Środki łagodzące lub warunki dla inwestycji, które ograniczyłyby potencjalny negatywny wpływ danego rodzaju działania/projektu na cele środowiskowe (w ramach 3(iii))	31
Priorytet 15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa ..	32
1. Cel szczegółowy 4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia	32
1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP4(d).....	32
2. Cel szczegółowy 4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	33
2.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP4(f)	33
3. Cel szczegółowy 4(g)) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i	

zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwanie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej.....	34
3.1 <i>Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP4(g)</i>	34

Priorytet 12. Fundusze europejskie dla nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania

1. Cel szczegółowy 1(vii)) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania

1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP1(vii)

1(vii) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania			
Typy działań: inwestycje związane z uzupełnieniem infrastruktury badawczo-rozwojowej publicznej organizacji badawczej, prowadzącej działalność w zakresie rozwijania nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania związanych z obszarem technologii kosmicznych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	x		
Adaptacja do zmian klimatu	x		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	x		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	x		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

1.2 Ocena merytoryczna typów działań w ramach CP1(vii)

1(vii) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania			
Typy działań: inwestycje związane z uzupełnieniem infrastruktury badawczo-rozwojowej publicznej organizacji badawczej, prowadzącej działalność w zakresie rozwijania nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania, w szczególności w obszarze technologii kosmicznych			
Cel środowiskowy	Pytanie	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	W ramach działania mogą być realizowane projekty uwzględniające wsparcie inwestycyjne, poprzez realizację infrastruktury badawczej sektora nauki. Spełnienie wymagań NZEB w przypadku rozbudowy obiektów infrastruktury publicznych organizacji badawczych o nowe budynki - wymagania dyrektywy EPBD w odniesieniu do budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej. Ponadto procesy produkcyjne powinny zapewnić minimalizację zużycia energii oraz zasobów naturalnych.
Adaptacja do zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Budynki mogą być narażone na fale upałów lub mrozów. Wymagana termoizolacja takich budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich oraz niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		
Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w	Czy oczekuje się, że środek:	X	W ramach działania będą realizowane projekty polegające na rozbudowie lub modernizacji infrastruktury publicznych

<p>tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling</p>	<p>(i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?</p>		<p>organizacji badawczych. Możliwa jest budowa, rozbudowa lub przebudowa budynków, która powinna być zgodna z odpowiednimi wymogami Ustawy o odpadach wdrażającej zapisy z Dyrektywy odpadowej 2008/98/WE.</p>
<p>Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola</p>	<p>Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?</p>	<p>X</p>	<p>W ramach działania będą realizowane projekty, w których nacisk będzie położony na wsparcie inwestycyjne, w szczególności na budowę, przebudowę, rozbudowę lub doposażenie obiektów infrastruktury. Projekty nie będą wpływały negatywnie na ochronę powietrza, gleb i wody. Proces realizacji inwestycji prowadzony będzie zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem.</p>
<p>Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów</p>	<p>Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?</p>		
<p>WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.</p>			

1.3 Środki łagodzące lub warunki dla inwestycji, które ograniczyłyby potencjalny negatywny wpływ danego rodzaju działania/projektu na cele środowiskowe (w ramach CP1(vii))

1(vii) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania

Typy działań: inwestycje związane z uzupełnieniem infrastruktury badawczo-rozwojowej publicznej organizacji badawczej, prowadzącej działalność w zakresie rozwijania nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania, w szczególności w obszarze technologii kosmicznych

Środki łagodzące, warunki dla inwestycji

Przy wyborze projektu/ inwestycji, należy zwrócić szczególną uwagę na zasady gospodarki o obiegu zamkniętym w zakresie wykorzystania materiałów.

Należy podejmować środki mające na celu ograniczenie emisji hałasu, pyłu i zanieczyszczeń podczas prac budowlanych lub konserwacyjnych.

Dla każdego projektu/ inwestycji powinno zostać wskazane, czy zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko (OOS) lub czy zostanie przeprowadzone postępowanie w celu ustalenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą OOS.

W odniesieniu do poszczególnych celów środowiskowych, dla których stwierdzono możliwość wystąpienia potencjalnego negatywnego wpływu danego działania/projektu, należy:

- **Łagodzenie zmian klimatu:** Dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków wymaga, aby wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii do końca 2020r., a od 2030r. budynkami bezemisyjnymi (w przypadku budynków publicznych mają być o niemal zerowym zużyciu energii do końca 2018r., a od 2028r. budynkami bezemisyjnymi), tj. każdy nowy współfinansowany budynek, dla dowolnego celu, musi być budynkiem o niemal zerowym zużyciu energii lub budynkiem bezemisyjnymi.

- **Adaptacja do zmian klimatu:** Należy przeprowadzić ocenę ryzyka i narażenia na zmianę klimatu oraz wdrożyć wszelkie niezbędne rozwiązania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.

- **Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling:** Projekty/ inwestycje w odniesieniu do tego celu środowiskowego, powinny obejmować zapewnienie, że:

- odpady, które byłyby składowane lub unieszkodliwiane w inny sposób, są ograniczone poprzez połączenie środków zapobiegania powstawaniu odpadów oraz, w miarę możliwości, zastosowanie technik odzyskiwania, odzysku materiałów i ponownego użycia, w tym wypełniania wyrobisk z wykorzystaniem odpadów w celu zastąpienia innych materiałów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki;
- Należy promować projekty budynków i techniki budowlane wspierające obieg zamknięty, a w szczególności wykazać, w odniesieniu do normy ISO 20887 lub innych norm oceny możliwości demontażu lub adaptacji budynków, w jaki sposób są one zaprojektowane w taki sposób, aby były bardziej zasobooszczędne, możliwe do dostosowania, elastyczne i nadające się do demontażu, aby umożliwić ponowne użycie i recykling.

Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Jeżeli nowy budynek jest wznoszony na terenie potencjalnie zanieczyszczonym (teren zdegradowany), taki teren powinien zostać poddany badaniu pod kątem potencjalnych zanieczyszczeń, na przykład z wykorzystaniem normy ISO 18400.

Priorytet 13. Fundusze europejskie dla dostępu do wody

1. Cel szczegółowy 2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej

1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP2(v)

2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej			
Typy działań: inwestycje dotyczące infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w zakresie: budowy, rozbudowy, modernizacji sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter, i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu	X		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji wdrożone zostaną rozwiązania (np. systemy oczyszczania i odprowadzania ścieków), które wspomagać będą osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami Ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Środek zapewnia zasobooszczędność wody i eliminuje nieefektywność wykorzystania zasobu. Nie przewiduje się wpływu działań na znaczące zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Realizacja inwestycji prowadzi do zapobiegania zanieczyszczeniom, szczególnie wody i gleby poprzez ograniczenia niekontrolowanego odprowadzania ścieków do wód i do gleby. Minimalizacja odprowadzania ścieków nieoczyszczonych do wód i do ziemi służy osiągnięciu celów środowiskowych zapisanych dla wód.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie ma nieznaczny przewidywalny wpływ na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych oraz na etapie eksploatacji. Dzięki minimalizacji odprowadzania ścieków nieoczyszczonych do wód i do ziemi, przewiduje się

			poprawę stanu wód, pozytywny wpływ na siedliska zależne od wód i różnorodność biologiczną.
Typy działań: zapobieganie oraz minimalizowanie skutków nadmiaru lub niedoboru wody, zapewnienie mieszkańcom stabilnych i dobrej jakości dostaw wody pitnej, w tym inwestycje zabezpieczające infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną przed skutkami zapadlisk, deformacji terenu, zalań i podtopień			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	W ramach działania wspierane będą inwestycje związane z wodą do spożycia. Środek nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do celu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że jednym z najważniejszych wyzwań może być dostarczenie wody pitnej dla mieszkańców. Środek ma wspomagać infrastrukturę do ujmowania, uzdatniania i dystrybuowania wody, co spowoduje m.in. minimalizację strat wody. Realizacja środka przyczyni się także do zagwarantowania ludności dostępu do odpowiedniej jakości wody pitnej.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Oczekuje się, że w wyniku realizacji inwestycji wdrożone zostaną rozwiązania (np. systemy wodociągowe), które wspomagać będą osiągnięcie dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami Ramowej dyrektywy wodnej.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Działanie wspierające cel środowiskowy. Środek zapewnia zasobooszczędność wody i eliminuje nieefektywność wykorzystania zasobu. Nie przewiduje się wpływu działań na znaczące zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Realizacja inwestycji prowadzi do zapobiegania zanieczyszczeniom i służy osiągnięciu celów środowiskowych zapisanych dla wód. Działanie jest zgodne z istniejącymi światowymi, krajowymi planami zapewnienia dostępu do wody i minimalizacji strat na sieciach wodociągowych. Ponadto oczekuje się, że realizacja inwestycji przyczynia się do minimalizacji niedoborów wody.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.

WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.

Typy działań: stosowanie rozwiązań z zakresu OZE w zakresie zapewnienia dostaw wody lub dostępu do kanalizacji, cyberbezpieczeństwa w zakresie gospodarki wodnej lub wodno-kanalizacyjnej, tak aby infrastruktura wodna i kanalizacyjna mogła funkcjonować także w warunkach nadzwyczajnych, np. konfliktu zbrojnego, zakłóceń energetycznych, czy innych działań sabotażowych i destabilizacyjnych – inwestycje o małej skali realizowane wyłącznie na potrzeby zasilania infrastruktury zaopatrzenia w wodę i / lub kanalizacyjnej

<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie ma pośredni pozytywny wpływ na ten cel poprzez zmniejszenie zużycia paliw kopalnych. Środek ten jest kompatybilny z osiągnięciem celu polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz z celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Budowa instalacji nie będzie miała negatywnego wpływu na adaptację obszarów zajętych pod te inwestycje do zmian klimatu. Inwestycje realizowane przez podmioty uwzględniać powinny i obejmować ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Nie przewiduje się wpływu planowanych działań na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich. Interwencja będzie ukierunkowana na przedsięwzięcia dot. OZE w małej skali, na potrzeby zasilania infrastruktury zaopatrzenia w wodę i / lub kanalizacyjnej, także w warunkach nadzwyczajnych, np. konfliktu zbrojnego, zakłóceń energetycznych, czy innych działań sabotażowych i destabilizacyjnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się negatywnego wpływu realizowanych działań związanych z OZE i infrastrukturą powiązaną na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		

WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.

1.2 Ocena merytoryczna typów działań w ramach w ramach CP2(v)

2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej			
Typy działań: inwestycje dotyczące infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w zakresie: budowy, rozbudowy, modernizacji sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej			
Cel środowiskowy	Pytanie	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	X	Działanie to będzie polegało na realizacji inwestycji kanalizacyjnych w tym budowa lub przebudowa oczyszczalni ścieków. Projekty mają wspomagać porządkowanie gospodarki ściekowej na obszarach zlewni poprzez wyposażenie w niezbędną infrastrukturę techniczną. Jednocześnie analiza obecnego i przyszłego klimatu wskazuje, że jednym z najważniejszych wyzwań może być dostarczenie dobrej jakości wody pitnej dla mieszkańców. Zatem oczekuje się, iż nastąpi poprawa jakości jcwpc i jcwpc, co bezpośrednio przełoży się na jakość ujmowanej wody na cele pitne. Pośrednie skutki inwestycji objętych wsparciem nie będą wywierać niekorzystnego wpływu na cel środowiskowy w perspektywie cyklu życia.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		Nie dotyczy

<p>Przejsie na gospodarke o obiegu zamknietym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadow i ich recykling</p>	<p>Czy oczekuje sie, ze srodek: (i) prowadzi do znacznego zwiekszenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadow, z wyjatkiem spalania odpadow niebezpiecznych nienadajacych sie do recyklingu lub (ii) doprowadzi do powaznej nieefektywnosci w zakresie bezposredniego lub posredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu zycia, ktora nie zostanie ograniczona do minimum za pomoca odpowiednich srodkow lub (iii) spowoduje powazne i dlugoterminowe szkody dla srodowiska w kontekscie gospodarki o obiegu zamknietym?</p>		<p>Nie dotyczy</p>
<p>Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola</p>	<p>Czy oczekuje sie, ze srodek doprowadzi do istotnego zwiekszenia poziomu emisji zanieczyszczen do powietrza, wody lub gleby?</p>		<p>Nie dotyczy</p>
<p>Ochrona i odbudowa bioroznorodnosci i ekosystemow</p>	<p>Czy przewiduje sie, ze srodek: (i) bedzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odpornosci ekosystemow lub (ii) bedzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunkow, w tym siedlisk i gatunkow objetych zakresem zainteresowania Unii?</p>		<p>Nie dotyczy</p>
<p>WNIOSEK: <i>Typy dzialan zostaly ocenione jako zgodne z zasadq DNSH, poniewaz nie oczekuje sie, ze beda miec jakikolwiek znaczczy negatywny wplyw na srodowisko ze wzgledu na ich nature.</i></p>			

Typy działań: stosowanie rozwiązań z zakresu OZE w zakresie zapewnienia dostaw wody lub dostępu do kanalizacji, cyberbezpieczeństwa w zakresie gospodarki wodnej lub wodno-kanalizacyjnej, tak aby infrastruktura wodna i kanalizacyjna mogła funkcjonować także w warunkach nadzwyczajnych, np. konfliktu zbrojnego, zakłóceń energetycznych, czy innych działań sabotażowych i destabilizacyjnych – inwestycje o małej skali realizowane wyłącznie na potrzeby zasilania infrastruktury zaopatrzenia w wodę i / lub kanalizacyjnej			
Cel środowiskowy	Pytanie	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		Nie dotyczy
Adaptacja do zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		Nie dotyczy
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		Nie dotyczy
Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling	Czy oczekuje się, że środek: (i) prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub (ii) doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie		Nie dotyczy

	ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub (iii) spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	Nie przewiduje się istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń w związku z budową nowych instalacji OZE. Na etapie budowy mogą wystąpić emisje zanieczyszczeń do powietrza z maszyn roboczych i środków transportu. Nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek emisji do wody i gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	Inwestycje OZE oraz towarzysząca infrastruktura w fazie budowy i demontażu (a częściowo również w fazie eksploatacji) mogą wpływać na stan ekosystemów ze względu na potencjalne generowanie emisji i odpadów. W pozwoleniach środowiskowych odnoszących się do tych inwestycji należy wprowadzić wymagania minimalizujące tego rodzaju wpływy. Minimalizacja stopnia szkodliwości w tym obszarze jest technicznie wykonalna. Wsparcie dotyczy inwestycji o małej skali realizowane wyłącznie na potrzeby zasilania infrastruktury zaopatrzenia w wodę i / lub kanalizacyjnej. Pozytywnym długoterminowym aspektem realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii, będzie poprawa stanu różnorodności biologicznej i obszarów chronionych w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i racjonalnego zużycia zasobów.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			

1.3 Środki łagodzące lub warunki dla inwestycji, które ograniczyłyby potencjalny negatywny wpływ danego rodzaju działania/projektu na cele środowiskowe (w ramach CP2(v))

2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej

Typy działań: inwestycje dotyczące infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w zakresie: budowy, rozbudowy, modernizacji sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej

Środki łagodzące, warunki dla inwestycji

Dla każdego projektu/ inwestycji powinno zostać wskazane, czy zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub czy zostanie przeprowadzone postępowanie w celu ustalenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą OOŚ.

W odniesieniu do poszczególnych celów środowiskowych, dla których stwierdzono możliwość wystąpienia potencjalnego negatywnego wpływu danego działania/projektu, należy:

- **Adaptacja do zmian klimatu:** Należy przeprowadzić ocenę ryzyka i narażenia na zmianę klimatu oraz wdrożyć wszelkie niezbędne rozwiązania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.

Typy działań: stosowanie rozwiązań z zakresu OZE w zakresie zapewnienia dostaw wody lub dostępu do kanalizacji, cyberbezpieczeństwa w zakresie gospodarki wodnej lub wodno-kanalizacyjnej, tak aby infrastruktura wodna i kanalizacyjna mogła funkcjonować także w warunkach nadzwyczajnych, np. konfliktu zbrojnego, zakłóceń energetycznych, czy innych działań sabotażowych i destabilizacyjnych – inwestycje o małej skali realizowane wyłącznie na potrzeby zasilania infrastruktury zaopatrzenia w wodę i / lub kanalizacyjnej

Środki łagodzące, warunki dla inwestycji

Przy wyborze projektu/ inwestycji, należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę zasobów wodnych, różnorodność biologiczną i zasady gospodarki o obiegu zamkniętym w zakresie wykorzystania materiałów.

Należy podejmować środki mające na celu ograniczenie emisji hałasu, pyłu i zanieczyszczeń podczas prac budowlanych lub konserwacyjnych.

Dla każdego projektu/ inwestycji powinno zostać wskazane, czy zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub czy zostanie przeprowadzone postępowanie w celu ustalenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą OOŚ.

Wsparcie może być skierowane wyłącznie na produkcję energii z biomasy i biogazu, które zostały wyprodukowane zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju określonymi w art. 29 dyrektywy 2018/2001.

W odniesieniu do poszczególnych celów środowiskowych, dla których stwierdzono możliwość wystąpienia potencjalnego negatywnego wpływu danego działania/projektu, należy:

- **Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola:** Realizacja projektu/ inwestycji powinna odbywać się w sposób ograniczający emisję zanieczyszczeń do środowiska, zarówno na etapie realizacji i późniejszej eksploatacji.

- **Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów:**

- W przypadku realizacji projektów OZE (zwłaszcza dużych) w ocenie powinny zostać uwzględnione aspekty związane z lokalizacją tych inwestycji w odniesieniu do obszarów

Natura 2000 (w szczególności obszarów specjalnej ochrony ptaków) i szlaków migracji zwierząt.

- Projekty/ inwestycje muszą być realizowane z wykorzystaniem odpowiednich środków ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów podczas prac budowlanych.
- Należy przygotować ekspertyzę ornitologiczną w przypadku przedsięwzięć obejmujących ingerencję w powłoki ścian i dachów budynków (wymiana pokryć).

Priorytet 14. Fundusze europejskie dla infrastruktury podwójnego zastosowania i bezpieczeństwa

1. Cel szczegółowy 3(iii) rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej

1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP3(iii)

3(iii) rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej			
Typy działań: budowa i przebudowa infrastruktury drogowej z uwzględnieniem tworzenia warunków dla ewakuacji ludności i zwiększenia gotowości cywilnej lub wspierania mobilności wojskowej na wypadek konfliktu lub innych sytuacji o charakterze kryzysowym,			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu	X		
Adaptacja do zmian klimatu		X	Ze względu na charakter planowanych inwestycji (inwestycje w infrastrukturę drogową), w perspektywie długoterminowej działanie to nie powinno mieć znaczącego przewidywalnego wpływu na cel środowiskowy związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami środka w całym jego cyklu życia, ze względu na swój charakter i jako taki uznaje się go za zgodny z zasadą w odniesieniu do odpowiedniego celu. Działania polegające na budowie nowych dróg i przebudowie istniejącej sieci drogowej powinny zakładać dostosowanie ich do zmian klimatu i występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	X		
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	X		
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	X		

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	X		
<p>WNIOSEK: <i>Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.</i></p>			
<p>Typy działań: budowa, przebudowa infrastruktury z przeznaczeniem na budowanie gotowości cywilnej lub w celu nadania jej funkcji podwójnego zastosowania (tzw. dual use) na bazie istniejącej infrastruktury lokalnej z przeznaczeniem na sieć centrów budowania gotowości cywilnej mieszkańców lub utworzenia miejsca leczenia szpitalnego poza budynkiem szpitala stacjonarnego</p>			
<p><i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”</i></p>	Tak	Nie	<p><i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i></p>
Łagodzenie zmian klimatu		X	<p>Działanie ma nieznaczący przewidywalny wpływ na ten cel. Możliwa jest zarówno budowa nowych budynków, jak i przebudowa oraz modernizacja już istniejących. Spełnienie wymagań NZEB w przypadku rozbudowy obiektów infrastruktury - wymagania dyrektywy EPBD w odniesieniu do budynków jest zapewnione poprzez wdrożenie tych wymagań do krajowych przepisów związanych z projektowaniem i budowaniem budynków – wszystkie nowe budynki muszą spełniać wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.</p>
Adaptacja do zmian klimatu		X	<p>Wymagana termoizolacja budynków przyczyni się do zagwarantowania komfortu cieplnego nawet przy ekstremalnie wysokich, jak i niskich temperaturach. Pozwala to na uznanie środka za zgodny z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celu. Obowiązujące krajowe przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które są obowiązkowo stosowane w nowopowstających budynkach, przewidują obowiązek zachowania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej. W celu przystosowania do zmian klimatu istniejących budynków wdrażane będą rozwiązania adaptacyjne.</p>
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	<p>Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymywania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.</p>
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	<p>Ze względu na charakter działania, nie przewiduje się wpływu na stan wykorzystania zasobów. Powstające niewielkie ilości odpadów w trakcie realizacji projektów nie będą miały wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.</p>

Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Mimo iż działanie uwzględnia etap inwestycyjny (budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja, itp.), nie przewiduje się, że działanie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby, z uwagi na charakter działań. W procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów w określonych pozwoleniach środowiskowych.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			
Typy działań: budowa, przebudowa parkingów P+R w celu nadania im funkcji dodatkowego przeznaczenia, które w sytuacjach krytycznych będą służyć mobilności wojskowej lub stanowić miejsce doraźnego schronienia lub ewakuacji ludności cywilnej			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Cel środka i charakter tego obszaru interwencji ma pozytywny mniej znaczący przewidywany wpływ na realizację celu w zakresie łagodzenia zmian klimatu.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat ze względu na zakres przewidzianych działań. Realizowane działania powinny uwzględniać ocenę dotyczącą ryzyka zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody, gdyż w procesach inwestycyjnych wszystkie podmioty obowiązane są do dotrzymania ustalonych poziomów i limitów określonych w pozwoleniach środowiskowych. Oddziaływania związane z realizacją działań infrastrukturalnych należy uznać za pomijalnie małe.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji polegających na kompleksowych inwestycjach dotyczących budowy i przebudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego mogła istotnie przyczynić się do zwiększenia ilości powstających odpadów. Planowane działania powinny zmierzać do ograniczania wytwarzania odpadów w trakcie

			budowy oraz usprawniać proces ponownego używania materiałów i poddawania ich wysokiej jakości recyklingowi dzięki ich selektywnemu usuwaniu za pomocą dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy. Realizacja działania przyczyni się do zmniejszenia zużycia paliw kopalnych (wpływ na rozwój transportu publicznego), tym samym będzie pozytywnie wpływać na GOZ.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy. Projekty realizowane będą z zastosowaniem odpowiednich środków w celu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów podczas prac budowlanych. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza wpłynie pośrednio pozytywnie na cel środowiskowy.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			
Typy działań: nabywanie taboru kolejowego, z uwzględnieniem możliwości jego wykorzystania na potrzeby ewakuacji ludności lub rannych w sytuacjach wojennych lub kryzysowych			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	Tak	Nie	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Główna działalność wspierana w ramach środka kwalifikuje się do objęcia obszarem interwencji z załącznika do rozporządzenia w sprawie RRF, ze współczynnikiem zmiany klimatu na poziomie 100% albo na poziomie 40%. Zwiększenie udziału transportu kolejowego w przewozach osobowych i towarowych jest niezbędne dla transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Dodatkowo realizowany jest program "Zielona Kolej", którego celem jest osiągnięcie 85% energii z OZE w transporcie kolejowym do 2030 r.

Adaptacja do zmian klimatu		X	<p>Z punktu widzenia trzech podstawowych elementów transportu kolejowego tj. infrastruktury, środków transportu oraz komfortu socjalnego, infrastruktura wykazuje największą wrażliwość na warunki klimatyczne. Z tego względu opracowano Plan Adaptacji infrastruktury kolejowej do zmian klimatu. W ramach Planu przeanalizowano aktualne warunki klimatyczne i przewidywane zmiany, a także ich związek z infrastrukturą kolejową, dokonano analizy podatności, wrażliwości, ekspozycji infrastruktury kolejowej na zmiany klimatu, a także zidentyfikowano parametry techniczne, których projektowanie związane jest z uwzględnieniem czynników pogodowych. Zestawiono propozycje dot. przewidywania, monitorowania ekstremalnych warunków pogodowych, możliwości wdrożenia zielonej i błękitnej infrastruktury, działań organizacyjnych, zapobiegawczych, ratowniczych i technicznych mogących minimalizować wpływ klimatu na infrastrukturę, a także dobrych praktyk dla projektantów i utrzymania linii kolejowej. W ramach wytycznych dotyczących sposobu uwzględniania zagadnień klimatycznych w dokumentacji środowiskowej, spośród rekomendowanych działań adaptacyjnych wskazano m.in.: rozbudowę systemu SEPE (System Ewidencjonowania Pracy Eksploatacyjnej); rozwój efektywnego zarządzania energią eco-driving, eco-parking (ogrzewanie pociągów podczas postoju), ograniczenie emisji poprzez gromadzenie energii oddanej w bankach energii; zwiększenie stosowania EOR (elektrycznego ogrzewania rozjazdów) oraz SMUE (System Monitorowania Urządzeń Elektroenergetycznych). Parametry modernizowanej infrastruktury powinny uwzględniać środki zapewniające jej odporność na zmiany klimatu.</p>
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	<p>Działalność wspierana w ramach środka ma nieznaczny przewidywalny wpływ na zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych, biorąc pod uwagę zarówno jej bezpośrednio, jak i najistotniejsze pośrednie skutki w całym cyklu życia. Nie zidentyfikowano żadnego ryzyka degradacji środowiska związanego z zachowaniem jakości wody i deficytem wody.</p>
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	<p>Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Tabor kolejowy jest eksploatowany w długim horyzoncie czasowym (przez kilkadziesiąt lat). W specyfikacjach na nowy tabor powinno się uwzględnić selekcję pod względem znaczenia dla środowiska zastosowanych materiałów i technologii, a także uniknięcia odpadów niebezpiecznych, uwzględnienie</p>

			stopnia recyklingu i odzysku materiałów, jak również poziomu wykorzystania materiałów odnawialnych.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działalność wspierana w ramach środka nie ma znaczącego przewidywalnego wpływu na ten cel środowiskowy, związanego z bezpośrednimi i pierwotnymi pośrednimi skutkami w całym jego cyklu życia. Eksploatacja nowoczesnych składów pociągów przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało negatywnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza wpłynie pośrednio pozytywnie na cel środowiskowy.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			
Typy działań: wsparcie bezpieczeństwa i odporności operacyjnej małopolskich jednostek ochrony zdrowia poprzez utworzenie Małopolskiego Centrum Cyberbezpieczeństwa			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Projekt związany ze wzmacnianiem bezpieczeństwa środowiska cyfrowego podmiotów opieki zdrowotnej, oraz wspieraniem sprawnego funkcjonowania tych placówek również w sytuacji kryzysowej nie ma bezpośredniego wpływu na emisję gazów cieplarnianych. W przypadku niektórych elektronicznych usług publicznych może wystąpić efekt pozytywnego pośredniego wpływu na łagodzenie zmian klimatu poprzez unikniętą emisję komunikacyjną.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Projekt związany ze wzmacnianiem bezpieczeństwa środowiska cyfrowego podmiotów opieki zdrowotnej nie ma wpływu na adaptację do zmian klimatu.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Projekt związany ze wzmacnianiem bezpieczeństwa środowiska cyfrowego podmiotów opieki zdrowotnej nie ma wpływu na wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Projekt związany ze wzmacnianiem bezpieczeństwa środowiska cyfrowego podmiotów opieki zdrowotnej, udostępnieniem informacji oraz zasobów cyfrowych nie ma bezpośredniego wpływu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
Zapobieganie zanieczyszczeniom		X	Projekt związany ze wzmacnianiem bezpieczeństwa środowiska cyfrowego podmiotów opieki zdrowotnej nie ma bezpośredniego wpływu na emisję zanieczyszczeń.

powietrza, wody lub gleby i jego kontrola			
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało negatywnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakkolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			

1.2 Ocena merytoryczna typów działań w ramach 3(iii)

3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej			
Typy działań: budowa i przebudowa infrastruktury drogowej z uwzględnieniem tworzenia warunków dla ewakuacji ludności i zwiększenia gotowości cywilnej lub wspierania mobilności wojskowej na wypadek konfliktu lub innych sytuacji o charakterze kryzysowym			
Cel środowiskowy	Pytanie	nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?	X	Nie oczekuje się, aby środek doprowadził do znacznych emisji gazów cieplarnianych. Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej oraz infrastruktury i terenów powiązanych będzie prowadzić do poprawy płynności ruchu, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego
Adaptacja do zmian klimatu	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?		Nie dotyczy
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?	X	Nie przewiduje się, że realizacja działań dotyczących budowy i przebudowy dróg oraz infrastruktury i terenów powiązanych będzie zagrażała dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Potencjalnym prawdopodobieństwem wystąpienia negatywnego oddziaływania charakteryzują się przedsięwzięcia związane z budową odcinków infrastruktury drogowej, wymagającą przez to zajęcia dodatkowego terenu oraz prowadzenia głębokich wykopów i konieczności ich odwodnienia. Wiąże się to m.in. ze zwiększeniem ryzyka przedostawania się zanieczyszczeń w trakcie budowy drogi (awaria urządzeń, maszyn), która powinna ustąpić w chwili usunięcia awarii. Potencjalnie na etapie eksploatacji może dojść do awarii drogowej lub wypadku/stłuczki i spowodować wycieki

		<p>substancji ropopochodnych, a następnie ich migracją do wód powierzchniowych lub przeciek poprzez grunt do wód gruntowych. Mieszanina substancji ropopochodnych i innych związków chemicznych z wodą spływającą z powierzchni drogi stanowi zagrożenie zwłaszcza dla otoczenia tras o dużym obciążeniu ruchem. W celu zapewnienia ochrony zasobów wodnych, na etapie prac projektowych i przygotowania do realizacji działań dotyczących budowy dróg uwzględnione powinny zostać parametry mające bezpośredni wpływ na jakość i stan zasobów wodnych i zastosowane odpowiednie środki zaradcze, np. stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, wyłączanie sprzętu na czas postoju, wprowadzanie zieleni przydrożnej lub pasów zieleni, montaż urządzeń podczyszczających w przypadku ich braku (w uzasadnionych przypadkach). Prowadzone prace i odpowiednio zabezpieczone tereny robót, powinny ograniczyć ewentualne czynniki do krótkotrwałych i chwilowym oddziaływań, które ustąpią po zrealizowaniu inwestycji. Podsumowując, w perspektywie długoterminowej realizacja działania nie powinna zagrażać dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych. Nie przewiduje się, że realizacja działań polegających na budowie infrastruktury drogowej będzie zagrażać dobremu stanowi środowiska wód morskich, ponieważ inwestycje zlokalizowane w ramach omawianego celu są zlokalizowane poza zasięgiem występowania wód morskich.</p> <p>Nie przewiduje się, aby działanie istotnie w znaczący sposób wpływało na jednolite części wód (ani na uniemożliwienie osiągnięcia dobrego stanu lub realizacja nie może powodować znaczącego negatywnego wpływu na stan i potencjał jednolitych części wód, przez konkretną część wód, z którą jest on związany, lub przez inne części wód w tym samym dorzeczu) lub (i) chronione siedliska i gatunki bezpośrednio uzależnione od wody.</p>
--	--	--

<p>Przejsie na gospodarke o obiegu zamknietym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadow i ich recykling</p>	<p>Czy oczekuje sie, ze srodek: (i) prowadzi do znacznego wzrostenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadow, z wyjatkiem spalania odpadow niebezpiecznych nienadajacych sie do recyklingu lub (ii) doprowadzi do powaznej nieefektywnosci w zakresie bezposredniego lub posredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu zycia, ktora nie zostanie ograniczona do minimum za pomoca odpowiednich srodkow lub (iii) spowoduje powazne i dlugoterminowe szkody dla srodowiska w kontekscie gospodarki o obiegu zamknietym?</p>	<p>X</p>	<p>Realizacja dzialania zwiazanego z budowa i przebudowa drog prawdopodobnie spowoduje powstawanie wykopow i odkladanie mas ziemnych. W zwiazku z tym mozna spodziewac sie, ze czesc nadmiarow mas ziemnych nie beda nadawaly sie do ponownego wykorzystania. Beda one wymagaly przygotowania odpowiednich terenow do ich czasowego gromadzenia przed ostatecznym zagospodarowaniem, zgodnie z Ustawa o odpadach i towarzyszacym jej Rozporzadzeniach wykonawczych. W przypadku mas ziemnych wydobywanych z gruntow niespoistych, uzyskany material bedzie mozna wykorzystac, minimalizujac w ten sposob ilosc materialow mogacych stanowic odpad. Dzialania tego typu zmniejszaja powierzchnie niezbedna do skladowania odpadow, wplyna takze na zmniejszenie uciazliwosci towarzyszacym ruchowi pojazdow transportowych. Nie prognozuje sie wystapienia odpadow niebezpiecznych. Podczas eksploatacji nowych drog przewiduje sie wystepowanie szlamow powstajacych podczas czyszczenia urzadzzen podczyszczajacych wody opadowe lub roztopowe. Ich utylizacja powinna odbywac sie zgodnie z obowiazujacymi przepisami, w tym Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadow oraz uchylajaca niektore dyrektywy. Do realizacji inwestycji powinny byc wykorzystywane w pierwszej kolejnosci kruszywa wydobywane ze zloz juz istniejacych. Eksploatacja nowych zloz powinna odbywac sie z jak najmniejsza presja na srodowisko, po uprzednim wykonaniu oceny oddziaływania na srodowisko dla poszczegolnych inwestycji związanych z wydobyciem i produkcja kruszyw. Na podstawie powyższej analizy mozna stwierdzic, ze realizacja przedsiwziec dotyczacych budowy drog oraz infrastruktury i terenow powiazanych nie spowoduje powaznej i dlugoterminowej szkody dla srodowiska w kontekscie gospodarki o obiegu zamknietym oraz nie doprowadzi do powaznej nieefektywnosci w zakresie bezposredniego lub posredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym</p>
--	--	----------	--

			<p>etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków. Realizacja inwestycji nie doprowadzi również do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów. Potencjalnie powstające odpady generowane będą wyłącznie na etapie budowy dróg, natomiast na etapie eksploatacji przewiduje się że będą to w większości zawiesiny i szlamy usuwane okresowo z urządzeń podczyszczających wody opadowe lub roztopowe, co stanowi typowe działanie eksploatacyjne i utrzymaniowe dróg.</p>
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola	Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?	X	<p>Działania nie doprowadzą do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Planowane inwestycje przyczynią się do: poprawy płynności ruchu (budowa, przebudowa dróg, w tym również obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągach dróg wraz z towarzyszącą infrastrukturą), zmniejszenia prędkości poruszania się pojazdów, promocji zrównoważonych form mobilności, co sprzyjać będzie zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu drogowego. Inwestycje nie doprowadzą również do zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do wód i gleby. Projektowane w ramach nowych odcinków dróg systemy wstępnego oczyszczania wód opadowych i roztopowych będą miały pozytywny wpływ na ograniczanie zanieczyszczeń do wód i gleby.</p>
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?	X	<p>Potencjalne negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność jest zróżnicowane w zależności od zakresu i konkretnej lokalizacji inwestycji i może wynikać głównie z budowy infrastruktury drogowej. Potencjalne oddziaływanie na bioróżnorodność roślin i zwierząt oraz ich siedliska może nastąpić przede wszystkim na etapie realizacji inwestycji, poprzez zajęcie obszaru siedliska pod pas drogowy (wycinka drzew i krzewów), przemieszczanie dużych ilości mas ziemnych, składowanie materiałów budowlanych, płoszenie zwierząt, zwiększoną emisję zanieczyszczeń i hałasu. Do pogorszenia jakości siedlisk doprowadzić może również wycinanie drzew i krzewów oraz naruszenie reżimu wodnego. Na etapie</p>

		<p>eksploatacji inwestycji drogowych może wystąpić oddziaływanie o charakterze pośrednim związane z zanieczyszczeniem środowiska wodno-glebowego, zaburzeniem stosunków wodnych, co będzie miało istotny wpływ na siedliska hydrogeniczne, których jakość warunkowana jest poziomem zasilania w wodę. Przywołując planowane projekty dot. inwestycji drogowych wynikające z Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023, dla którego sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko, można przypuszczać, że drogi wojewódzkie realizowane w ramach planowanych działań będą miały co najmniej taki sam lub niższy wpływ na analizowany komponent środowiska. W ramach w/w Programu opracowano szczegółowe analizy w zakresie wpływu realizacji Programu na korytarze ekologiczne, jak też gatunki i siedliska chronione stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, w odniesieniu do Dyrektywy ws. ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory i Dyrektywy ws. ochrony dzikiego ptactwa. Oddziaływania mogące potencjalnie wystąpić na etapie realizacji i eksploatacji powinny zostać zminimalizowane poprzez zastosowanie środków zaradczych, np. wycinka drzew tylko w przypadkach uzasadnionych, stosowanie ekranów izolujących lub porośniętych roślinnością oraz poprzez respektowanie i spełnienie wymagań i warunków określonych w wymienionych Dyrektywach. Projekty współfinansowane ze środków UE, w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, powinny oceniać wpływ na obszary Natura 2000 na podstawie aktualnych planów zadań ochronnych i planów ochrony. Nie przewiduje się, że realizacja działań dotyczących budowy dróg będzie w znacznym stopniu szkodliwa i degradująca ogólny stan i odporność ekosystemów lub będzie szkodliwa dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii. Należy podkreślić wniosek płynący ze sporządzonej Prognozy do w/w Programu Budowy Dróg, tj. korzyści z realizacji Programu. Biorąc pod uwagę fakt braku</p>
--	--	---

		<p>możliwości wystarczającego zabezpieczenia istniejących ciągów drogowych przed ich znaczącym negatywnym wpływem zarówno na ludzi, jak i na przyrodę ożywioną stwierdzono, że jedyną możliwością zniwelowania negatywnego oddziaływania jest wyprowadzenie ruchu poza tereny zabudowane. Również w odniesieniu do przyrody ożywionej odciążenie dróg istniejących przyczyni się znacząco do zminimalizowania ich oddziaływania, przede wszystkim na korytarze ekologiczne. Na podstawie przeprowadzonych analiz na poziomie strategicznym, nie stwierdzono żadnego korytarza drogowego, który byłby jako całość nieakceptowany pod względem oddziaływania na środowisko, a w szczególności na obszary sieci Natura 2000. Oceniono, że zastosowanie działań minimalizujących w odpowiednim zakresie, uszczegółowionym po weryfikacji terenowej, zapewni skuteczne ograniczenie oddziaływania do poziomu nieznaczącego. Realizacja Programu jako całości nie wpłynie znacząco na obszary Natura 2000, choć nie można uniknąć pewnych kolizji konkretnych inwestycji.</p>
<p>WNIOSEK: <i>Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.</i></p>		

1.3 Środki łagodzące lub warunki dla inwestycji, które ograniczyłyby potencjalny negatywny wpływ danego rodzaju działania/projektu na cele środowiskowe (w ramach 3(iii))

3(iii) rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej

Typy działań: budowa i przebudowa infrastruktury drogowej z uwzględnieniem tworzenia warunków dla ewakuacji ludności i zwiększenia gotowości cywilnej lub wspierania mobilności wojskowej na wypadek konfliktu lub innych sytuacji o charakterze kryzysowym

Środki łagodzące, warunki dla inwestycji

Przy wyborze projektu/ inwestycji, należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę zasobów wodnych, różnorodność biologiczną i zasady gospodarki o obiegu zamkniętym w zakresie wykorzystania materiałów.

Należy podejmować środki mające na celu ograniczenie emisji hałasu, pyłu i zanieczyszczeń podczas prac budowlanych lub konserwacyjnych.

Dla każdego projektu/ inwestycji powinno zostać wskazane, czy zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko (OOS) lub czy zostanie przeprowadzone postępowanie w celu ustalenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z dyrektywą OOS.

Finansowanie nie powinno być przyznawane na inwestycje w sektorze transportu:

- dla których nie przeprowadzono metodycznej inwentaryzacji środowiska, tj. nie zbadano odpowiednio występowania gatunków/siedlisk/korytarzy dzikiej fauny i flory;
- w przypadku których wpływ na środowisko/wpływ na środowisko sieci Natura 2000, nie został właściwie oceniony, co potwierdzają organy ds. ochrony środowiska, sądy administracyjne lub eksperci zewnętrzni;
- które powodują utratę lub degradację obszarów istotnych dla ochrony europejskich populacji gatunków chronionych, zwłaszcza tych o najmniejszej liczbie populacji i dużych odległościach migracji/rozproszenia (dotyczy to głównie wilków, rysiów i niedźwiedzi oraz lasów, które mają kluczowe znaczenie dla ochrony ich populacji). W tym przypadku niezwykle ważne jest unikanie fragmentacji;
- które powodują utratę lub degradację siedlisk wodnych i podmokłych na obszarach chronionych i w ich pobliżu;
- które nie gwarantują zachowania integralności i ciągłości ekologicznej sieci Natura 2000, w tym korytarzy dzikiej fauny i flory między obszarami, ponieważ nie obejmują one odpowiednich przejść dla dzikiej fauny i flory (brak lub planowane przejścia graniczne w sposób odbiegający od wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w odniesieniu do lokalizacji, parametrów, gęstości i rozmieszczenia takich obiektów);
- które nie gwarantują nieprzepuszczalności barier oddzielających infrastrukturę od ważnych siedlisk leśnych na co najmniej 3 % długości drogi;
- które są planowane w centralnych strefach kompleksów leśnych, pomimo istnienia bardziej przyjaznych dla środowiska wariantów alternatywnych wzdłuż istniejących obecnie korytarzy transportowych lub na obszarach rozwiniętych. Warianty, które w najmniejszym stopniu ingerują w kompleksy leśne, powinny być traktowane priorytetowo;
- które zostały uznane przez sądy lub inne niezależne organy za naruszenie prawa.

Priorytet 15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa

1. Cel szczegółowy 4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia

1.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP4(d)

4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia			
Typy działań: przygotowanie pracodawców oraz kadr do kontynuowania prowadzonej działalności w przypadku zaistnienia sytuacji o charakterze kryzysowym, wsparcie dla rozwoju umiejętności, kompetencji i kwalifikacji w zakresie cyberbezpieczeństwa, umiejętności, kompetencji i kwalifikacji w zakresie zawodów krytycznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności oraz technologii podwójnego zastosowania			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało negatywnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			

2. Cel szczegółowy 4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

2.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP4(f)

4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami			
Typy działań: podnoszenie kompetencji uczniów oraz nauczycieli w zakresie kierunków i zawodów krytycznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności oraz technologii podwójnego zastosowania			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało negatywnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakiegokolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			

- 3. Cel szczegółowy 4(g)) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej**

3.1 Lista kontrolna do oceny typów działań w ramach CP4(g)

4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej			
Typy działań: podniesienie kompetencji w zakresie bezpieczeństwa publicznego (przygotowanie właściwych podmiotów do wykonywania zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej w czasach kryzysu w oparciu o m.in. OSP), szkolenie mieszkańców w zakresie zawodów krytycznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności oraz technologii podwójnego zastosowania			
<i>Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”</i>
Łagodzenie zmian klimatu		X	Działanie nie uwzględnia rozwiązań, które będą powodować niekorzystny wpływ na klimat.
Adaptacja do zmian klimatu		X	Środek nie przyczyni się do zwiększenia wpływu na obecny klimat.
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		X	Działanie nie będzie miało zasadniczego wpływu na zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling		X	Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wpływu działań na gospodarkę o obiegu zamkniętym, ani na zwiększenie powstawania odpadów.
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola		X	Działania mają charakter organizacyjny, dlatego nie będą prowadziły do znacznego zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby.
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów		X	Działanie nie będzie miało negatywnego wpływu na ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Wdrożenie działania nie będzie prowadziło do ingerencji w ekosystemy.
WNIOSEK: Typy działań zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH, ponieważ nie oczekuje się, że będą mieć jakikolwiek znaczący negatywny wpływ na środowisko ze względu na ich naturę.			